

Har testet beste praksis for slipping fra not

AV AUD VOLD

Fiskere, forvaltere og forskere forsøker nå å bli enige om beste måte å slippe sild og makrell ut av nota om fangsten er for stor. Tester av denne beste praksis viste at riggingen var funksjonell og enkel å håndtere under slipping.

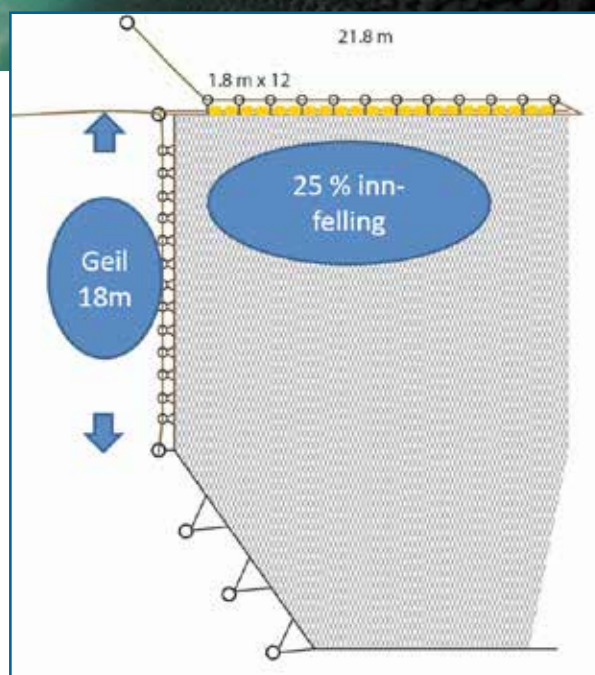
Representanter fra notflåten, redskapsindustri, Fiskeridirektoratet, Kystvakten og Havforskningsinstituttet har blitt enige om et sett kriterier som bør karakterisere «beste praksis» (se faktaboks på neste side). Disse kriteriene er senere blitt testet ut under fiske med kyst- og ringnot.

MINDRE UTSLIPPSÅPNING

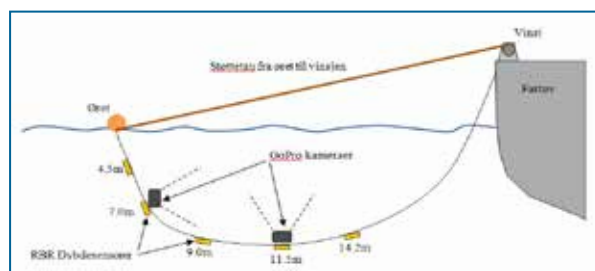
Slippeprosessen ble dokumentert gjennom målinger av utslippsåpningen (dybdeleggere og lasermåler), og gjennom fotografering over og under vann med GoPro-kameraer plassert på geila (figur 2) og om bord. Målingene viste at den reelle utslippsåpningen til enhver tid var mindre enn det teoretiske maksimum beregnet ut ifra lengden på geiltauet og avstanden fra fartøy til notøret. Dette skyldtes mest sannsynlig at flere krefter enn tyngdekraften virker inn på utformingen av utslippsåpningen, slik som for eksempel vind, strøm, avdrift av fartøyet og bruk av sidepropeller.

IKKE ALLTID STRUKTURERT

Atferdsobservasjonene viste store forskjeller fra kast til kast og det var også forskjeller mellom fartøyene. Man antar at svømmeatferden gir en indikasjon på fiskens stressnivå. Ofte svømte fisken ut av nota med strukturert stimatferd i en tidlig fase av en slipping (figur 3), men når fisken mot slutten ble hardt presset i nota, økte andelen av

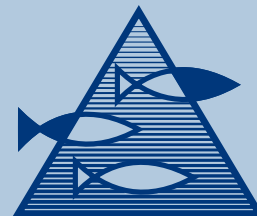

Figur 1: Forslag til rigging av notas bryst-ende i «beste praksis» for slipping fra not: strukket geil-lengde skal være minst 18 m og innfellingen i tørka maks 25 %.

Figur 2: For å dokumentere utslippsåpningens form og størrelse og for å observere fiskens atferd under slipping, ble dybdesensorer og GoPro-kamera plassert på geila.

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
INSTITUTE OF MARINE RESEARCH

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Nordnesgaten 50
Postboks 1870 Nordnes
NO-5817 Bergen
Tlf.: 55 23 85 00
Faks: 55 23 85 31

www.imr.no

AVDELING FOR SAMFUNNSKONTAKT OG KOMMUNIKASJON

E-post: informasjon@imr.no

Kontaktpersoner:

AudVold
Forskningsgruppe Fangst
Tlf.: 995 06 930
E-post: aud.vold@imr.no

Jostein Saltskår
Forskningsgruppe Fangst
Tlf.: 479 76 395
E-post: jostein.saltskaar@imr.no

Breen, Michael
Forskningsgruppe Fangst
Tlf.: 970 31 712
E-post: michael.breen@imr.no

Har testet beste praksis for slipping fra not

fisk som svømte ut på en ustrukturert og kaotisk måte (figur 4). Dette antas å være lite heldig for fiskens velferd.

Vi vil fortsette arbeidet med å studere hvilke faktorer som påvirker fisk gjennom slippeprosessen, slik at man i fremtiden kan maksimere fiskens overlevelse etter slipping. Selv om en del av faktorene som påvirker fiskens atferd er utenfor

fiskernes kontroll, er deres håndtering av fartøy og not under slipping viktig for å maksimere overlevingen til fisk. Vi håper nå at flere fartøyer vil ta i bruk «beste praksis» for slipping fra not på frivillig basis i fiske etter sild og makrell.

Prosjektet «Metodikk for slipping av makrell og sild fra not» er finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF).

BESTE PRAKSIS FAKTA

Hvem gjelder dette for:

Ringnot og kystnot, men ikke fartøyer som låsetter fisk.

Hvilke fiskerier gjelder dette for:

Notfiskeriene etter makrell og sild.

Når gjelder dette:

Ved fangstregulering gjennom slipping. Ved full slipping åpnes gjerne nota opp ved å "slippe fra øret" og slippe ned ringer.

Hvordan skal slipping foregå:

- Ved ankomst fiskefelt der det er kunnskap om god fangsttilgang og skipper selv gjør gode registreringer, er det viktig å vise aktsomhet før kasting.
- Det er viktig at mannskap har etablert klare og gode rutiner dersom skipper beslutter at fangstregulering ved slipping skal iverksettes.
- Slipping skal foregå rolig og så kontrollert som mulig i den gitte situasjon. Fisken skal hele tiden ha anledning til å svømme fritt ut av nota.
- Kontrollert fangstregulering gjennom slipping fra nota skal foregå over notas bryst (notas kortende, geil). Ukontrollerte situasjoner kan imidlertid oppstå der fangst svømmer fritt ut når flåen er "nede".
- Lengden på det ferdig felte notbrystet skal maksimalt være felt inn 25 % i forhold til lengden på strukket lin.
- Lengden på notbrystet (geila) skal ikke være kortere enn 18 m. Riggingen av brysttauet må ikke redusere lengden på det ferdig innfelte brystet.
- Utslippsåpningen må kunne justeres med et hjelpertau fra fartøyet til notøret, slik at fisken til enhver tid kan svømme fritt ut under fangstregulering.

Figur 3: En gruppe makrell svømmer ut gjennom utslippsåpningen i strukturert stimformasjon.

Figur 4: En ustrukturert utgang fra nota der makrell tydelig kommer i kontakt med notveggen, tau og annen fisk.

